

Kostnad Per Brukare

Resultat och trender från utfall 2019 inom socialtjänst

Andreas Johansson

andreas.johansson@ensolution.se

0709-90 00 30

Ensolution.

Trender och observationer inom äldreomsorg

Särskilt och ordinärt boende

- Konsumtionen uttryckt i antal dygn per invånare över 80 år sjunker fortsatt – speglar troligen den demografiska utvecklingen – viktigt att analysera och bedöma boendebehovet framåt
- Många kommuner upplever det svårt att påverka volymerna – större vana att styra produktionsorganisationen än myndighetsutövningen.
- Förväntan på att volymerna av hemtjänst kommer öka de kommande åren – förklaras med demografisk utveckling. Men variationerna är stora och även kopplat till myndighetsutövningen
- Kostnaden per boendedygn ökar med i genomsnitt över 4 procent mellan 2018 och 2019. Påverkas av tappade statsbidrag? Många kommuner har svårt att få de totala kostnaderna för särskilt boende att följa volymutvecklingen
- Stor skillnad i kostnaden per vårddygn för hälso- och sjukvårdsinsatser
- Väldig få egenregiverksamheter håller budget inom hemtjänsten - Stor skillnad i timkostnad mellan kommunerna i materialet. Fortsatt behov av kompetens vad gäller effektiv schemaläggning, planering och vikariehantering i många kommuner.

Särskilt boende – konsumtion

Konsumtion av dygn/invånare per åldersintervall

Säbo	Genomsnitt 2016	Genomsnitt 2017	Genomsnitt 2018	Genomsnitt 2019
Åldersgrupp	Dygn/inv.	Dygn/inv.	Dygn/inv.	Dygn/inv.
65-69 år	1,3	1,2	1,4	1,4
70-74 år	3,1	3,4	3,4	3,3
75-79 år	8,6	8,4	8,0	7,2
80-84 år	22,3	20,2	19,1	18,3
85-89 år	51,2	50,8	48,0	43,1
90- år	115,2	114,1	112,3	106,7

Andelen yngre äldre 75-79 år och även åldersgruppen 80-84 år minskar som flyttar in på särskilt boende medan andelen över 90 år är konstant. Detta är en trend som pågått de senaste åren och drivs av flera kombinerade faktorer såsom att vi lever längre (männens medellivslängd ökar), fler väljer att bo kvar hemma men även av brist på särskilt boende platser (då flyttar de med störst behov in vilket ofta då inte är yngre äldre)

Krisen med Corona har inneburit i flera kommuner att personer tackar nej till särskilt boende och att väntetiderna har minskat. Vi kan få ett "paradigmskifte" där ännu fler resurskrävande personer väljer kvar att bo hemma. Detta kommer i så fall påverka insatsmixen negativt. Det får också konsekvenser på kommunernas planer för hur många platser som behövs och när. Viktigt att se över dessa planer och hur aktuella de är.

Allt fler yngre äldre bor på äldreboenden (under 65 år). Detta påverkas av ökad incidens av yngre demens och andra sjukdomar. Särskilda boenden får också ta emot allt fler specialfall.

Särskilt boende - produktivitet

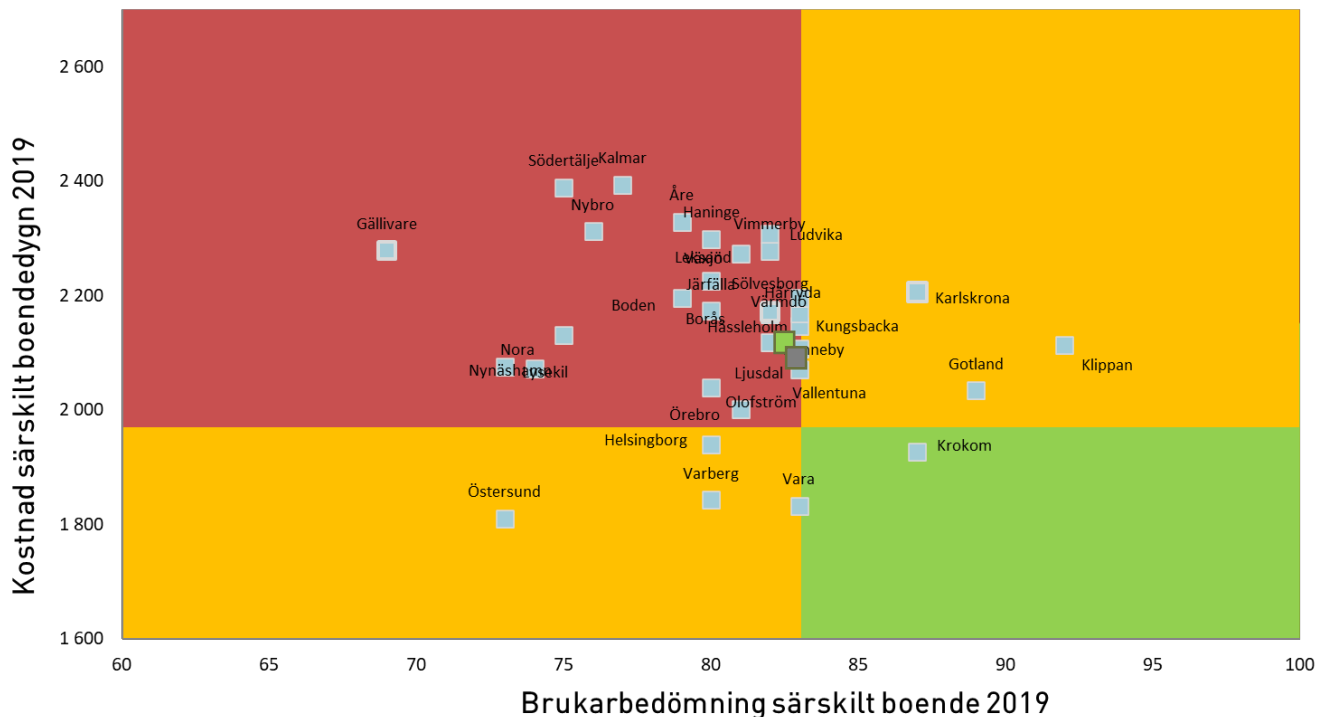
Medelkostnad per dygn, inkl. HSL,
beläggning och omsättningsgrad

- De flesta kommuner har ökat sina kostnader inom särskilt boende. Framförallt har ökningarna skett i kommuner som av tradition har haft låga dygnskostnader. Denna kostnadsökning drivs av uteblivna stadsbidrag samtidigt som den ökade bemanningen har kvarstått, t.ex. har nattbemanningen förändrats. Generellt har beläggningen var god men det finns fortsatt mycket att göra med effektivare bemanning och bemanning efter behov. Vad är en "god bemanning" utifrån det aktuella vårdbehovet?
- Antalet särskilt boende platser ökar eller planerar att ökas generellt även det finns undantag. Flera kommuner har öppnat nya platser samtidigt som externa entreprenörer också bygger nya boenden på flera platser. Detta driver upp kostnaderna inom särskilt boende pga. högre lokalkostnader. Flera kommuner brottas med att hålla nere personalkostnaderna. Nöjdheten på nya boenden är inte nödvändigtvis högre utan snarare lägre.

Kommun	Dygnskostnad	Beläggningsgrad	Omsättningsgrad
Medel 2016	1 899	96,4	1,32
Medel 2017	1 972	95,5	1,32
Medel 2018	2 061	96,0	1,33
Medel	2 149	96,3	1,32
Östersund	1 810	96,5	1,30
Vara	1 832	96,0	1,32
Varberg	1 843	97,7	1,33
Övertorneå	1 884	99,9	1,33
Krokom	1 927	98,0	1,31
Helsingborg	1 940	98,4	1,32
Örebro	2 001	92,0	Saknas
Gotland	2 034	97,6	1,30
Olofström	2 038	98,0	1,30
Vallentuna	2 071	98,1	1,28
Nynäshamn	2 072	Saknas	Saknas
Klippan	2 075	98,8	1,42
Lysekil	2 075	93,3	1,35
Ljusdal	2 108	93,0	1,24
Ronneby	2 118	94,4	1,27
Nora	2 131	95,3	1,27
Kungsbacka	2 146	95,2	1,28
Hässleholm	2 167	96,2	1,33
Härbyda	2 168	96,9	1,29
Borås	2 172	95,9	1,34
Järfälla	2 173	99,9	Saknas
Sölvesborg	2 174	98,1	1,31
Värmdö	2 195	97,8	1,33
Boden	2 196	95,5	1,23
Karlskrona	2 206	93,5	1,28
Perstorp	2 215	88,6	1,23
Växjö	2 225	93,8	1,25
Leksand	2 273	98,4	1,36
Vimmerby	2 278	96,5	1,32
Gällivare	2 278	Saknas	Saknas
Haninge	2 299	95,9	1,32
Ludvika	2 308	97,1	1,40
Nybro	2 312	Saknas	1,42
Hällefors	2 324	95,0	Saknas
Åre	2 328	97,3	1,32
Södertälje	2 389	98,2	1,32
Kalmar	2 394	98,0	1,25
Älvkarleby	2 450	Saknas	Saknas

Brukarnöjdhet inom särskilt boende

Antal personer i åldrarna 65 år och äldre inom särskilt boende som är mycket eller ganska nöjda med särskilt boende dividerat med samtliga personer i åldrarna 65 år och äldre i särskilt boende som besvarat undersökningen av äldres uppfattning. "Ingen åsikt" är exkluderade ur nämnaren. Data fr.o.m. 2019. Källa: *Undersökningen av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst och äldreboenden, Socialstyrelsen.*

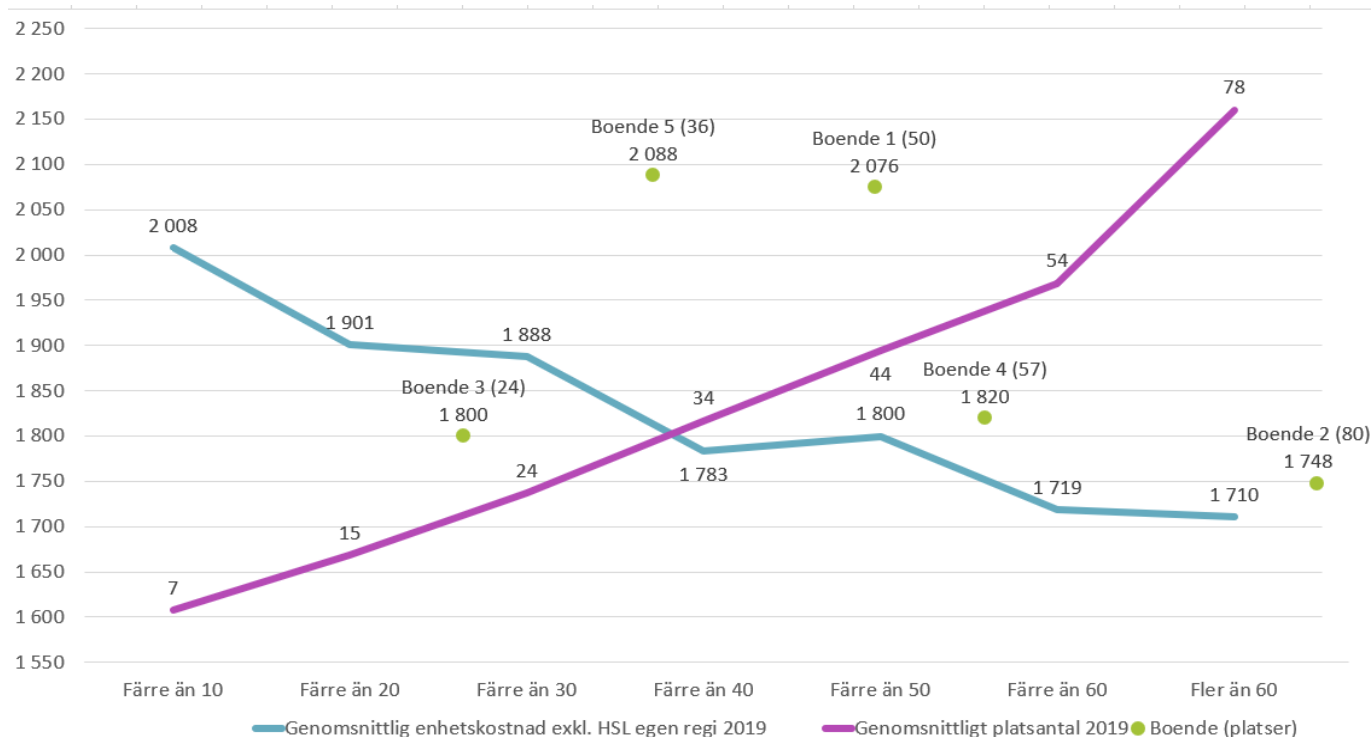
Genomsnitt 2019 av riket markeras med grön kvadrat. Medel 81 och 2 149 kr/dygn

Genomsnitt 2018 av riket markeras med blå kvadrat. Medel 82 och 2 061 kr/dygn

Nöjdheten enligt brukarundersökningen inom särskilt boende är fortsatt låg. Få kommuner når över 90 i nöjdhet. För kommuner som har lägre resultat finns oftast en stor variation mellan enheterna och inte sällan mellan utförarna.

Särskilt boende - produktivitet

Medelkostnad per dygn, inkl. HSL, exempel på nedbrytning per enhet

I exemplet ser vi enheter (boende 5 och 1) som inte följer den "förväntade" enhetskostnaden per dygn baserat på antal platser utifrån ett genomsnitt i Sverige. Ofta är detta enheter som brottas med olika problem; sämre på att bemanna utifrån behov, "felbyggda", dålig beläggning, sämre attraktivitet/brukarnöjdhet, höga lokalkostnader eller geografisk placering.

Särskilt boende *HSL*-kostnader - produktivitet

Medelkostnad per dygn

Utveckling genomsnitt:

2019: 240 kr/dygn

2018: 224 kr/dygn

2017: 202 kr/dygn

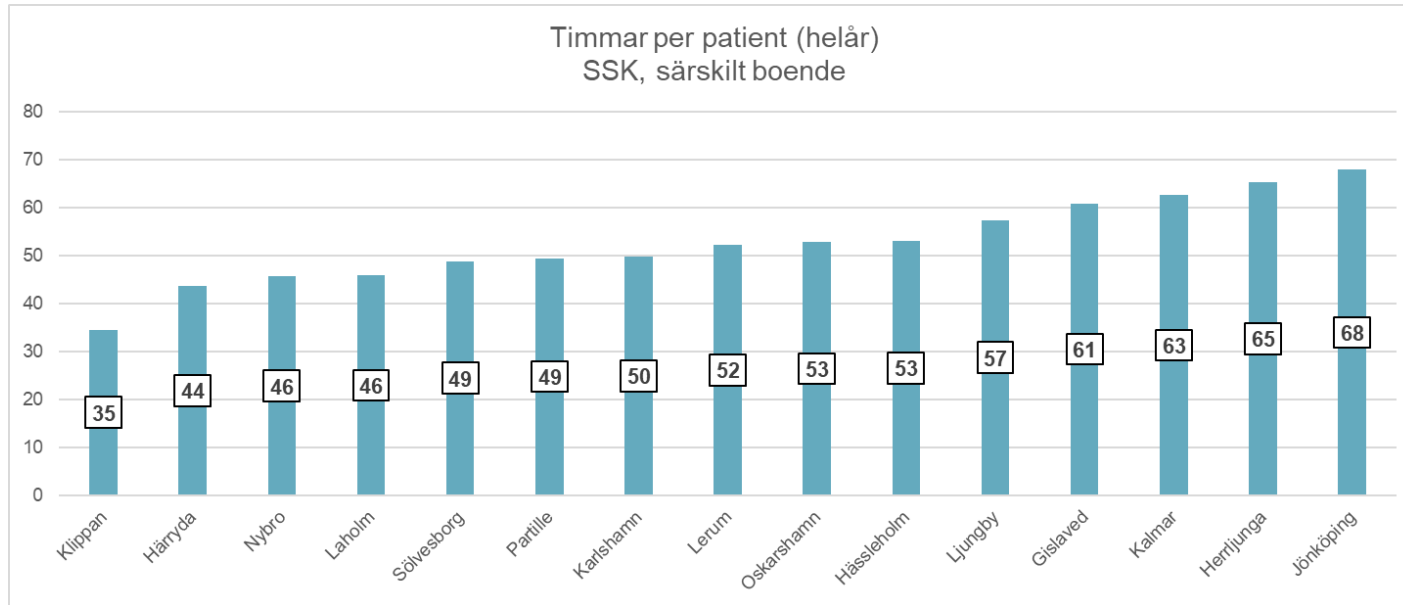
2016: 188 kr/dygn

Kostnaden för HSL i särskilt boende har ökat med ca 28 procent mellan 2016 och 2019. Stora skillnader i kostnad per dygn i särskilt boende – vad är anledningen till detta?

Kommun	HSL SÄBO kr/dygn, egen regi
Medel	240
Övertorneå	126
Perstorp	144
Hällefors	151
Varberg	161
Helsingborg	172
Nora	175
Härryda	188
Gotland	189
Gällivare	194
Ronneby	202
Sölvesborg	202
Östersund	217
Nynäshamn	219
Karlskrona	220
Vimmerby	220
Ljusdal	221
Kungsbacka	228
Leksand	230
Örebro	233
Lysekil	243
Åre	244
Vallentuna	253
Kalmar	265
Hässleholm	266
Krokom	269
Järfälla	269
Växjö	269
Vara	271
Klippan	274
Älvkarleby	290
Borås	294
Olofström	304
Boden	314
Ludvika	318
Nybro	334
Värmdö	344
Södertälje	360

Tid per patient inom **särskilt boende** – specifik mätning

Patientkopplad tid, per kommun, mätningar under 2018-2019

Ensolution.

Vi ser stora skillnader per kommun men det är flera olika parametrar som avgör skillnaderna, bemanning generellt, historik, hur man är organiserad, andel uppdrag som delegeras, bemanning av undersköterskor, vårdtyngd per patient och utformat uppdrag.

Trender och observationer inom **hälso- och sjukvård**

Erfarenheter och slutsatser från ett femtontal kommuner där Ensolution genomfört specifika mätningar inom hemsjukvården

- Flera förvaltningsledningar uppger att det är svårt att värdera behovet av hälso- och sjukvårdsresurser
- Stora skillnader i andel patienter per invånare (även inom samma region) vilket visar sig i skillnader i arbetssätt kring inskrivning, utförande, organisation och historik
- Viljeinriktningen är att vårdens resurser ska förskjutas från sjukhusen till nära vård i den regionala primärvården/kommunala sjukvården. Förskjutningen är tydlig i materialet men däremot är det många kommuner som i dagsläget inte har en hög andel resurskrävande patienter. Vi kan förvänta oss en ökning av behoven/kostnaderna framöver när den nära vården införs. Vad händer med kostnadsutvecklingen/ resursbehovet i den kommunala Hälso- och sjukvården när "Nära vårdreformen" slår igenom på allvar?
- Andel direkt tid har störst påverkan på produktionskostnaden.
- Organisationer med egna undersköterskor och/eller rehabassistenter knutna till organisationen delegerar/fördelar mer insatser och har större andel direkt patienttid för den legitimerade personalen
- Fortsatt svår rekryteringssituation, där många kommuner fortfarande har stor andel inhyrd personal vilket driver upp kostnaderna

Hemtjänst-*konsumtion*

Konsumtion av timmar/invånare och brukare per åldersintervall

Hemtjänst	Genomsnitt 2016		Genomsnitt 2017		Genomsnitt 2018		Genomsnitt 2019	
Åldersgrupp	Tim/inv.	Tim/brukare	Tim/inv.	Tim/brukare	Tim/inv.	Tim/brukare	Tim/inv.	Tim/brukare
65-69 år	5,5	251	5,8	269	5,6	243	6,4	259
70-74 år	10,7	263	10,4	254	10,4	252	10,9	248
75-79 år	22,9	262	22,6	256	22,8	264	22,4	259
80-84 år	47,2	256	46,1	245	48,3	254	46,5	246
85-89 år	94,8	269	95,0	267	94,7	269	99,0	277
90- år	170,2	317	181,8	322	188,5	332	181,6	323
Åldersgrupp	Tim/inv.	Tim/brukare	Tim/inv.	Tim/brukare	Tim/inv.	Tim/brukare	Tim/inv.	Tim/brukare
Över 65 år	30,6	275	31,1	273	31,4	276	31,7	274
65-79 år	11,7	260	11,9	256	12,1	257	12,7	255
Över 80 år	85,0	281	86,4	279	87,6	284	86,5	283

- Granskas den totala konsumtionen per invånare över 65 år ökar den mellan varje år i jämförelsen, trots variation i timmar per brukare.
- 2019 är det första året då ökningen drivs av de yngre äldre – timmar per invånare över 80 år sjunker något – speglar troligen det ökade demografiska trycket i landet.
- Volymökning bland yngre äldre (fyrtioåringarna) driver den totala hemtjänstvolymerna nu – framåt...?

Hemtjänst - produktivitet

- Kostnaden per beviljad timme har ökat med 3,6 procent mellan 2018 och 2019
- Stor variation i medelkostnad per beviljad timme hemtjänst mellan kommunerna
- LOV-ersättningar ligger generellt lägre. KPB-siffrorna innehåller även natt plus kommunoverhead
- Fortsatt många kommuner som har ekonomiska utmaningar inom hemtjänsten. Hemtjänsten total "kostar för mycket"
- Identifiera vad som är skälet – olika åtgärder kopplat till volymtryck eller "hög timkostnad"

Kommun, egen regi	Hemtjänst, kr per utförd timme
Medel	678
Järfälla	449
Ljusdal	581
Leksand	620
Nora	658
Örebro	667
Borås	741
Södertälje	786
Älvkarleby	797
Värmdö	807

Kommun	Timkostnad	Ytterfall ORB %	KPB hemtjänst
Medel 2016	475	2,0	126 986
Medel 2017	494	2,1	128 606
Medel 2018	498	2,3	132 483
Medel 2019	535	2,9	139 736
Nora	317	1,3	107 941
Växjö	376	1,5	134 865
Haninge	397	4,6	168 705
Hässleholm	405	1,9	136 391
Järfälla	409	1,5	111 594
Varberg	417	2,2	116 198
Kalmar	422	2,5	140 811
Örebro	440	3,1	115 512
Gotland	446	2,9	151 713
Vallentuna	458	0,6	126 916
Nynäshamn	465	2,3	114 282
Gällivare	468	5,0	207 545
Kungsbacka	482	3,9	154 060
Härreda	492	2,9	108 159
Karlskrona	499	2,1	151 364
Helsingborg	503	1,6	88 493
Ludvika	517	1,7	163 501
Vimmerby	519	4,6	171 030
Klippan	523	1,9	110 237
Vara	531	2,4	137 429
Nybro	535	4,4	134 361
Älvkarleby	535	4,6	181 347
Olofström	539	1,1	121 955
Södertälje	554	3,6	147 181
Östersund	558	3,2	115 463
Ronneby	564	3,8	127 418
Boden	571	4,3	160 589
Perstorp	573	0,2	83 312
Lysekil	583	2,3	168 027
Hällefors	596	7,2	231 407
Ljusdal	610	1,6	146 649
Sölvesborg	647	3,9	165 815
Övertorneå	653	2,2	107 769
Värmdö	664	4,5	188 352
Borås	694	2,8	129 294
Åre	761	2,2	120 761
Krokoms	837	4,3	133 581

Trender och observationer inom **funktionshinder**

SoL och LSS

Antalet beslut enligt LSS ökar i kommunerna - Antalet beslut enligt LSS ökar med 5 %

Antalet beslut enligt SoL (boendestöd + boende SoL) ökar i kommunerna - Antalet beslut enligt SoL ökar med 16 %

Kostnaden för insatser enligt LSS till personer över 65 år ökar - Kostnaderna ökar med 11 % och även medelkostnaden per brukare

Kostnader för köpt LSS verksamhet (bostäder) ökar. Höga kostnader för att köpa externa platser om det är inte specifika behov som platserna avser, annars är det generellt mer kostnadseffektivt att erbjuda i egen regi

Kostnaderna för insatser till barn (korttidsvistelse + korttidstillsyn) ökar inte i någon större utsträckning

Trender och observationer inom **funktionshinder**

SoL och LSS

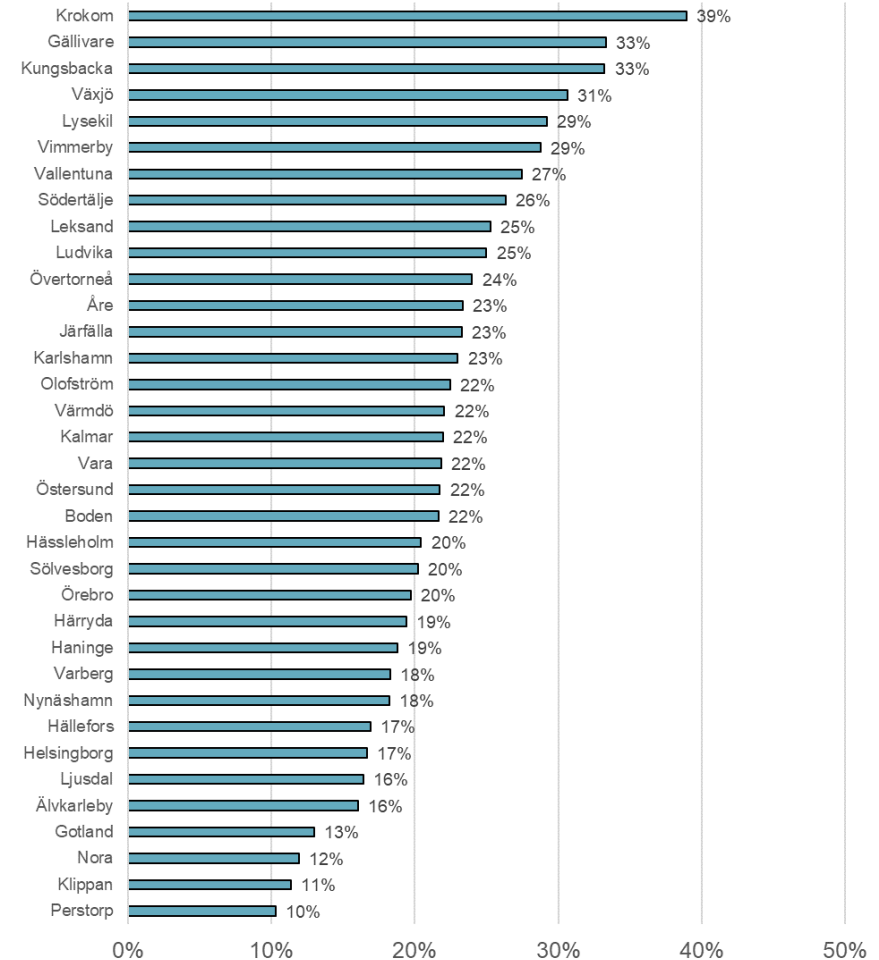
- Många av de personer som aktualiseras inom funktionshinder tillhör inte längre "den traditionella gruppen" och personer med t.ex. neuropsykiatrisk problematik blir en större målgrupp
- Samordning av insatserna inom kommunen blir alltmer viktigt och också vilka insatser som är aktuella framöver. Ekonomiskt bistånd, boendestöd, daglig verksamhet, missbruk...
- Flera myndighetsavdelningar har problem med att hinna med att göra uppföljningar. Detta gäller både boendebeslut och beslut enligt SoL. Olika organisation mellan kommunerna när det gäller delegationsordning. Kommunerna har också kommit olika långt med IBIC. Risk för att arbetet med IBIC blir kostnadskrävande och administrativt tungt. Stora skillnader i arbetssätt kring bedömningar och antalet ärenden per handläggare
- Långsiktig planering av boendeplanering. När behöver vi bygga? Och vad? Av vem och var ska bostäderna finnas geografiskt? Inte sällan byggs det "fel typ" av bostad
- Satsa på att individerna kan göra en boendekarriär. Följ individerna systematiskt. Mod och engagemang för att satsa på rätt insatser och genomföra förändringar då det tar tid
- Olika resultat från brukarundersökningarna med svagt samband mellan kostnad och brukarnas upplevda kvalitet
- Viktigt att fokusera på behov och bemanning för de "stora insatserna" då bemanningen ofta blir statisk

Brukarmixanalys inom LSS

Ytterfall enligt LSS = insatskostnad >1 mnkr/år

- "Insatspaket" för LSS-insatser driver totalkostnaden. Har brukarna i genomsnitt ett högre antal insatser per brukare påverkar detta totalkostnaden. Ex. kontaktperson
- Generellt syns ett ökat antal särlosningar i materialet. Det fortsätter att komma in nya "yngre" brukare som både har kan ha komplexa behov men även helt andra förväntningar på insatserna än tidigare målgrupper har haft. En hög andel externa placeringar ger högre ytterfall. Individgenomgångar och genomlysning av samtliga LSS-brukares insatser på individnivå. Revidering av beslut (ex. egen regi i stället för extern, personlig assistans i stället för gruppbostad etc.)

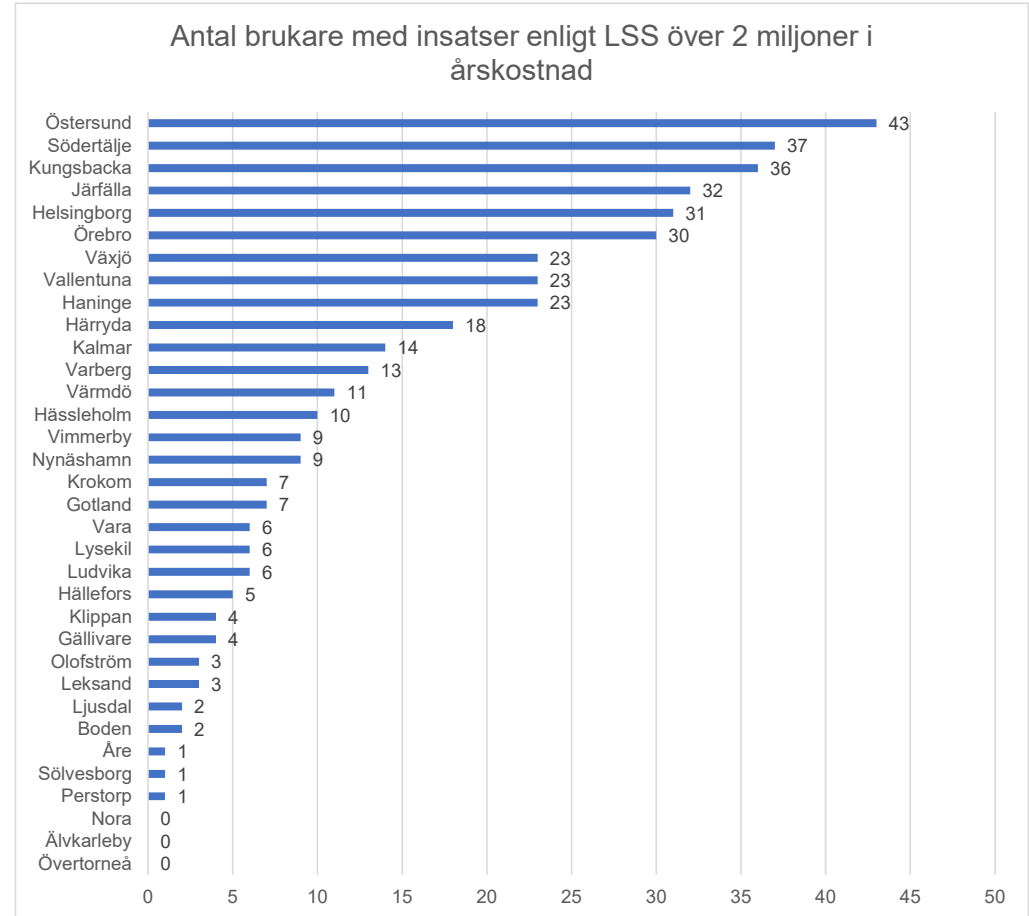
Andel ytterfall LSS

Brukarmixanalys inom LSS

Extra resurskrävande brukare enligt
LSS = insatskostnad > 2 mnkr/år

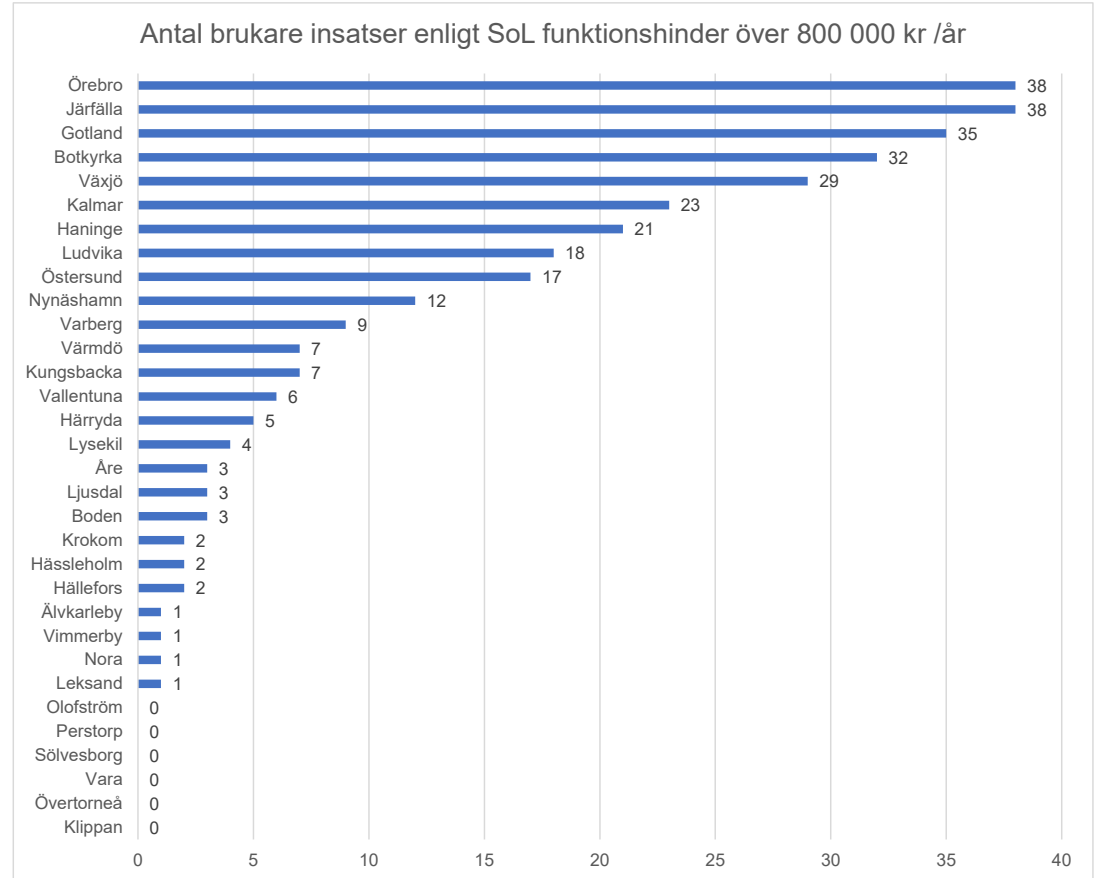
- Generellt syns ett ökat antal särlösningar i materialet. Det fortsätter att komma in nya "yngre" brukare som både har kan ha komplexa behov men även helt andra förväntningar på insatserna än tidigare målgrupper har haft. En hög andel externa placeringar ger högre ytterfall. Individgenomgångar och genomlysning av samtliga LSS-brukares insatser på individnivå. Revidering av beslut (ex. egen regi i stället för extern, personlig assistans i stället för gruppbostad etc.)

Brukarmixanalys inom SoL

*Extra resurskrävande brukare
enligt SoL = insatskostnad
>800 000 kr/år*

- Specifika boenden enligt SoL som är resurskrävande och svårplanerade eller boendestödsärenden med omfattande insatser. Köpta externa platser

Boende med särskild service egen regi

- Den sammanlagda kostnaden för boende med särskild service påverkas dels av dygnskostnaden för grupp- respektive servicebostad men till stor del även av hur hög eller låg andel som är gruppboende i förhållande till serviceboende. De med en hög BMSS-kostnad per dygn har en högre andel gruppboende.
- Då antalet beslut om bostad med särskilt service ökar problemen med verkställighet. Planeringen i fr.a. tillväxtkommuner hänger ofta inte med vilket medför att antal icke verkställda beslut ökar.
- Många kommuner genomför stödbehovsmätningar och förändrar sin resursfördelning så att den blir mer dynamisk. Detta ger positiva ekonomiska effekter.
- Kommuner som har en ofördelaktig mix av brukare på sina boenden har högre kostnader än kommuner som en mer fördelaktig mix. Det behövs ett systematiskt arbete varje år för att säkerställa en god mix.

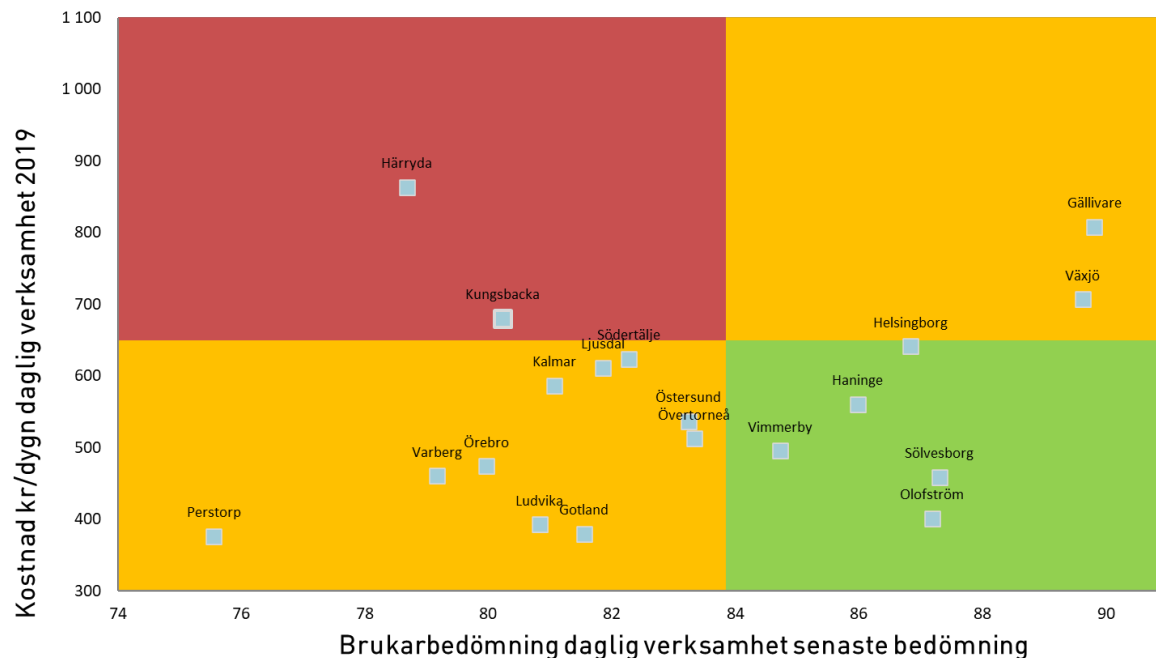
Kommun	Medel totalt	Gruppboende	Serviceboende	% GB-dygn
Medel	2 740	3 439	1 663	63%
Gotland	1 809	2 946	1 308	31%
Ljusdal	1 909	3 788	1 223	27%
Övertorneå	1 912	2 255	1 215	67%
Vallentuna	2 206	3 853	1 519	29%
Nora	2 223	2 570	1 321	72%
Kalmar	2 251	3 452	1 374	39%
Östersund	2 392	4 332	1 664	27%
Haninge	2 454	2 827	1 534	72%
Hässleholm	2 470	2 869	1 693	66%
Hällefors	2 551	2 551	Saknas	100%
Järfälla	2 560	3 688	1 642	43%
Lysekil	2 569	2 896	1 875	68%
Olofström	2 580	3 128	1 075	73%
Klippan	2 604	2 431	Saknas	99%
Vara	2 624	3 151	1 593	66%
Karlshamn	2 627	3 718	1 318	Saknas
Sölvesborg	2 654	3 252	1 497	66%
Vimmerby	2 670	3 970	1 155	54%
Helsingborg	2 677	3 467	2 121	41%
Perstorp	2 724	3 429	1 793	50%
Växjö	2 728	3 231	1 987	61%
Härryda	2 746	4 349	1 740	39%
Örebro	2 782	3 254	1 734	69%
Boden	2 828	3 225	1 761	73%
Värmdö	2 831	3 574	1 130	70%
Ludvika	2 925	3 790	1 200	67%
Nynäshamn	2 975	3 513	2 138	61%
Varberg	2 997	3 726	1 398	69%
Älvkarleby	3 104	3 104	Saknas	100%
Gällivare	3 355	3 534	2 129	86%
Södertälje	3 386	4 660	1 658	58%
Kungsbacka	3 482	3 878	2 010	78%
Krokom	3 506	3 861	3 253	39%
Leksand	3 802	4 032	2 492	85%
Åre	3 980	4 069	Saknas	84%

Vad kostar en dag med beslut om daglig verksamhet?

- Kostnaden för daglig verksamhet varierar kraftigt mellan olika kommuner. Kopplingen av bemanning på respektive boende och daglig verksamhet är svag. Tyder på att det finns potentialer i många kommuner kring planering och bemanning
- Variation mellan kommunerna
- Stora förändringar inom daglig verksamhet de senaste tio åren
- Medel 2019 = 552 kr/dag med insats

Kommun, egen regi	Daglig verksamhet kr per dag med insats
Medel	552
Älvkarleby	208
Vara	220
Klippan	285
Hässleholm	286
Boden	363
Perstorp	377
Gotland	380
Lysekil	386
Ludvika	393
Olofström	402
Sölvesborg	459
Varberg	461
Örebro	474
Vimmerby	496
Övertorneå	513
Hällefors	515
Östersund	537
Karlshamn	543
Haninge	561
Kalmar	587
Krokom	609
Ljusdal	611
Södertälje	624
Leksand	640
Helsingborg	641
Kungsbacka	680
Växjö	707
Åre	714
Gällivare	808
Härryda	863
Järfälla	895
Värmdö	912
Vallentuna	1 052

Brukarbedömning och kostnad per dag med beslut i daglig verksamhet LSS

Undersökningen är ej en totalundersökning varför resultatet för en kommun kan vara baserat på ett mindre antal brukares svar, dock minst fem. För en del kommuner ingår brukare i både kommunens egen regi och annan regi (privat/ideell), för en del endast brukare i egen regi och för andra endast brukare i annan regi. Undersökningen har genomförts med ett webbaserat verktyg för enkäter, anpassat till personer med funktionsnedsättning.

Källa: SKR:s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning. Indexet som används är ett medelvärde för svarsresultaten på de olika frågorna.

Nettotimkostnad för personlig assistans SFB

Kr per timme, egen regi

- Få kommuner "går runt" på ersättningen från FK. Inom personlig assistans är det fler LSS timmar men inte samma överskjutning av ärenden från SFB till LSS
- Personlig assistans - Förändrat utförande, flera som har genomfört upphandling eller funderar på det
- "Ytterfall" förekommer nu även inom personlig assistans vilket innebär att det kan finnas ekonomiska fördelar för en kommun om personer flyttar in till ett boende i stället. Har förekommit i flera kommuner under 2019

Kommun	Personlig assistans, SFB, egen regi
Medel	115
Vallentuna	44
Värmdö	46
Haninge	48
Sölvesborg	59
Hällefors	65
Olofström	80
Nynäshamn	87
Ludvika	93
Hässleholm	94
Nora	94
Åre	95
Örebro	99
Varberg	102

Ljusdal	103
Övertorneå	105
Gällivare	107
Helsingborg	115
Järfälla	120
Härryda	128
Östersund	129
Vara	130
Växjö	138
Vimmerby	144
Klippan	149
Leksand	151
Boden	160
Lysekil	172
Krokom	186
Kungsbacka	205
Älvkarleby	207

Vad är **medelkostnaden** per brukare med boendestöd?

Egen och extern regi

- Variation mellan kommunerna
- Olika arbetssätt bland kommunerna när det gäller omfattning, resursfördelning, beviljad tid och målgrupper
- Kostnader för boendestöd fortsätter att öka men flera kommuner har genomfört förändringar i riktlinjer och i utförandet. Det saknas ofta en god uppföljning vilket bidrar till högre kostnader och otydligt utförande. Möjligheter med förändrad resursfördelning
- Medel 2018 = 69 081

Kommun	KPB Boendestöd
Medel	66 697
Övertorneå	27 074
Örebro	39 045
Gällivare	41 065
Sölvesborg	43 101
Haninge	44 183
Härryda	46 446
Ljusdal	48 324
Kungsbacka	48 890
Botkyrka	49 028
Vara	49 915
Järfälla	51 200
Vallentuna	51 991
Boden	53 132
Gotland	53 534
Ludvika	54 560
Nynäshamn	54 801
Varberg	62 199
Södertälje	67 072
Leksand	69 307
Olofström	70 213
Klippan	71 815
Vimmerby	72 039
Nora	73 249
Hässleholm	74 470
Värmdö	79 266
Helsingborg	79 682
Älvkarleby	80 446
Åre	83 359
Karlshamn	83 612
Östersund	86 036
Kalmar	90 286
Hällefors	92 388
Växjö	101 840
Krokom	113 857
Lysekil	126 988

Trender och observationer inom individ- och familjeomsorg

Övergripande

- Aktuell budget, resurstilldelning och kommande behov

Barn och ungdom

- Ökat inflöde (förhandsbedömning-utredning-insats)
- Positiva resultat för yngre barn – gruppen 13-17 år den åldersgrupp som driver på utvecklingen
- Bättre resultat för placeringar – trend till nedgång
- Inriktning och strategi inom öppenvården
- Fortsatt brist på familjehem

Ekonomiskt bistånd

- Personer som lämnar etableringen påverkar antalet hushåll
- Rätten till bistånd – stöd till egen försörjning
- Vad händer nu efter/under corona med behovet av stöd och åtgärder?

Vuxna missbrukare

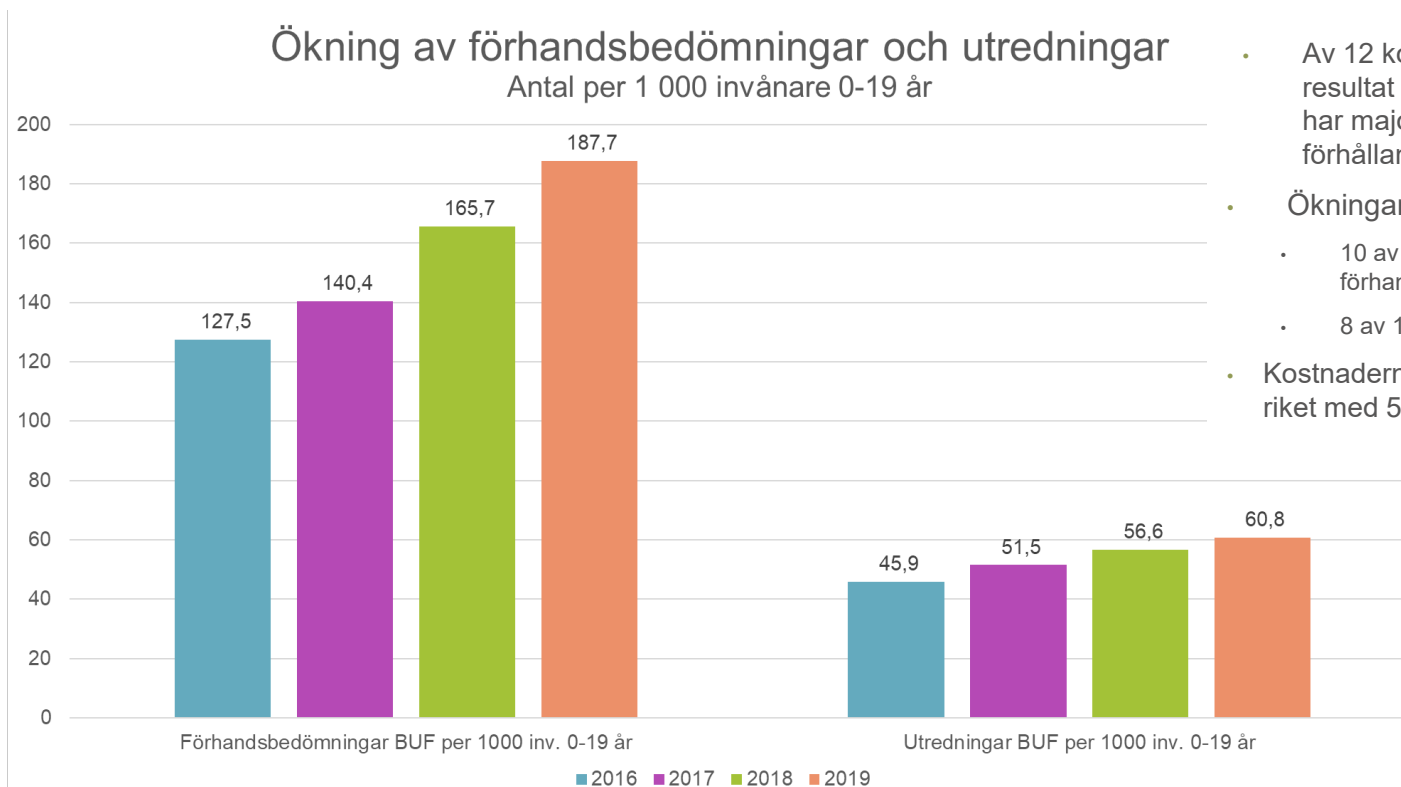
- Övergång från barn till vuxen
- Kortare placeringstider inom både HVB och SiS
- Stödboende som kompletterande insats för unga vuxna

Övriga vuxna

- Generellt ökande kostnader för skyddsplaceringar, insatser p.g.a. hedersrelaterade orsaker samt övriga sociala problematik

Utveckling av förhandsbedömningar och utredningar

Antal per 1 000 invånare 0-19 år

- Av 12 kommuner i urvalet med resultat från de senaste fyra åren har majoriteten ökande volymer i förhållande invånarantal
- Ökningar 2018-2019
  - 10 av 12 ökar inom förhandsbedömningar
  - 8 av 12 ökar inom utredningar
- Kostnaderna ökar per invånare för riket med 5,8 %

Insatsmix barn, ungdom och familj

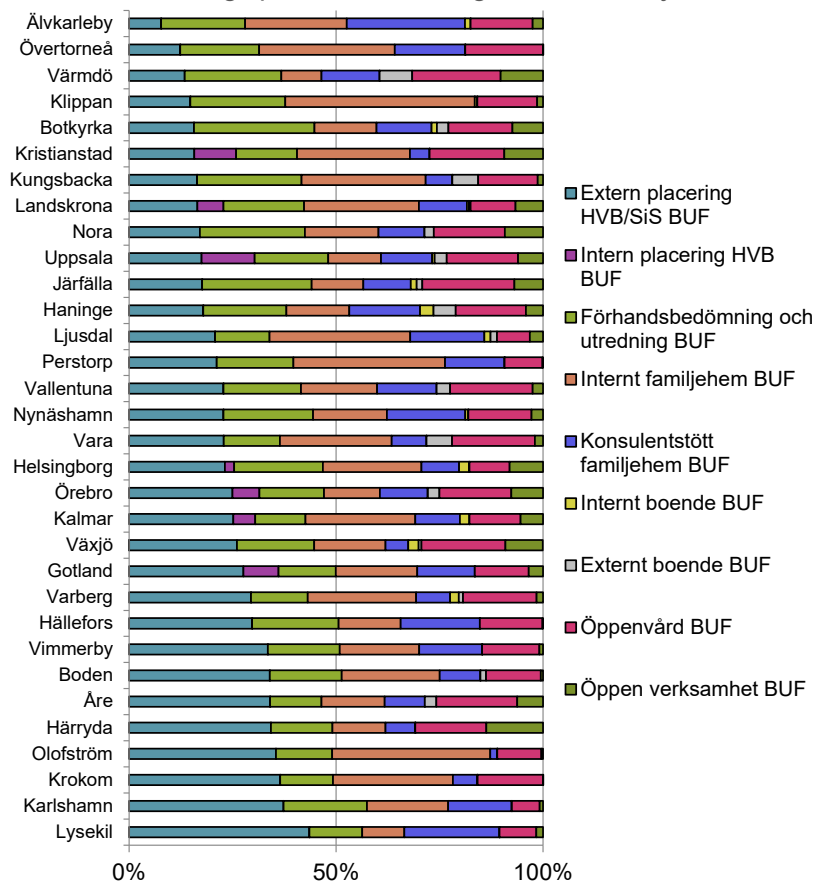
Visar på andelen av olika insatser inom barn, ungdom, familj.

Andelen institutionsplacerade inom barn, ungdom, familj minskar från 5,6 % utfall 2018 till 5,0 % utfall 2019.

Däremot minskar inte kostnaderna nödvändigtvis för detta eftersom karaktären på placeringarna (t.ex. mer LVU) och prisnivåerna driver upp kostnadsläget. Flera kommuner som arbetar med KPB går emot strömmen och minskar sina kostnader.

- Teamarbete
- Plan och uppföljning
- Öppenvård i placeringsnära ärenden
- Framgångsrik öppenvård
- Hantering av komplexa ärenden

Insatsfördelning i procent, barn, ungdom och familj

Jämförelse med ett urval av **kommuner** över hur många som **flyttas från** barn och ungdom till vuxen missbruk för ett urval av kommuner

Urval 20-24 år, födelseår 1996-1999, perioden 2012-2018 för urvalet av kommuner

Kommun	Aktuella inom VUX 20-24 år	Antal aktuella inom barn sedan innan (2012-2018)	Procent
Kalmar 20-24 år	156	55	35%
Varberg 20-24 år	63	35	56%
Örebro 20-24 år	244	140	57%
Kristianstad 20-24 år	82	48	59%
Gotland 20-24 år	143	88	62%

Hög sannolikhet för att aktuella inom missbruksvård varit aktuella in barn och ungdom tidigare

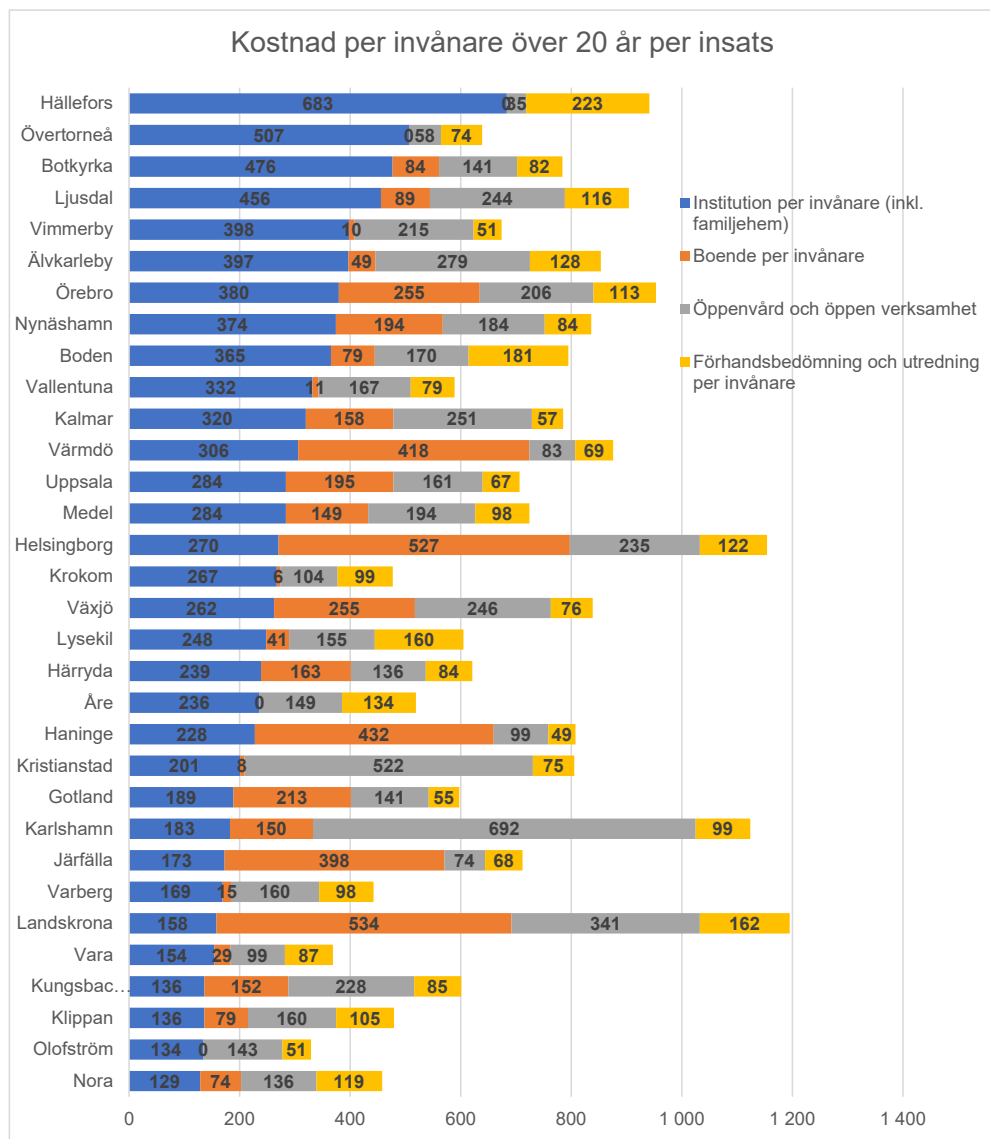
Kostnader, vuxna

Snittlängden SIS vuxna har **minskat** sedan utfallet 2018, Snittlängden HVB vuxna har **minskat** sedan utfall 2018

SIS har i snitt en längre placeringstid jämfört med HVB

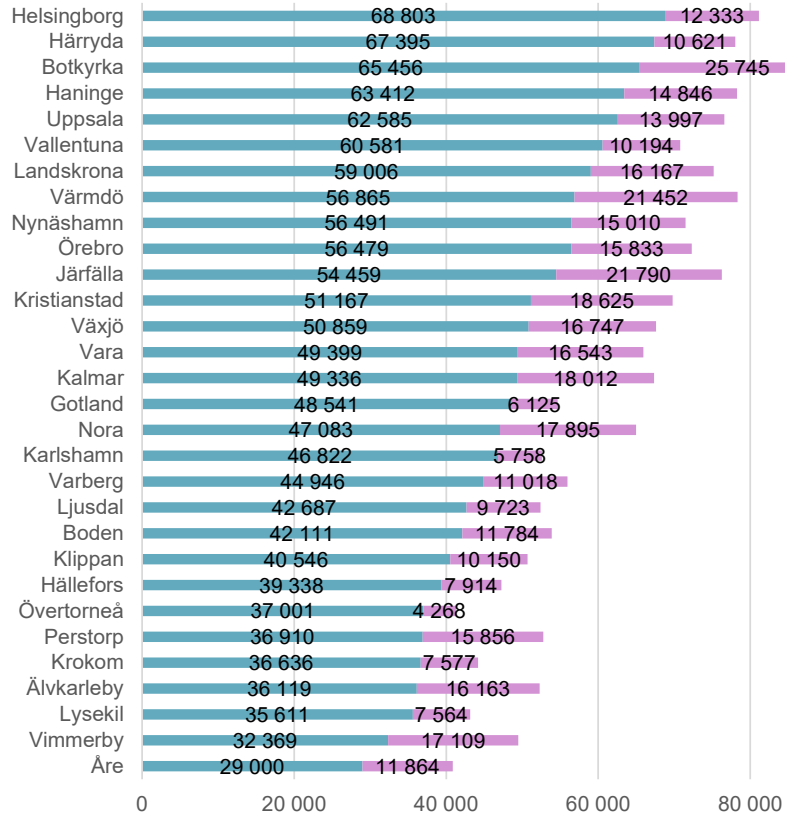
Diagrammet visar på konsumtionen av olika insatser per kommun

Höga kostnader för boende kännetecknar de kommuner med högst kostnader trots lägre placeringskostnader än flera andra

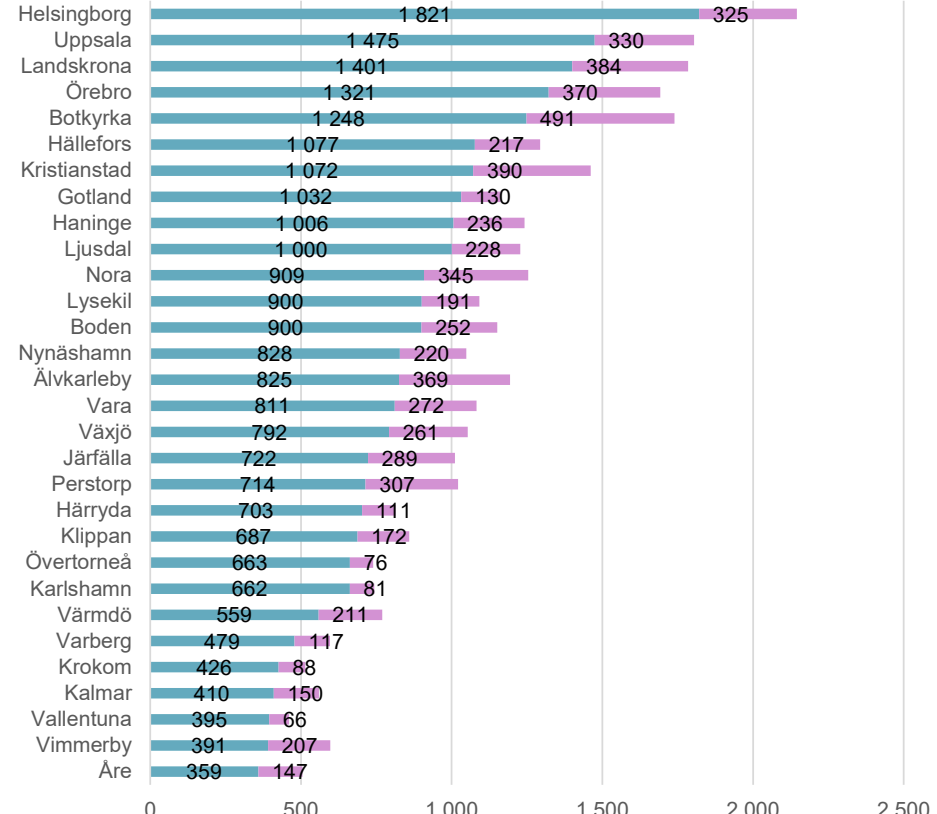

Ekonomiskt bistånd medelkostnad och per invånare

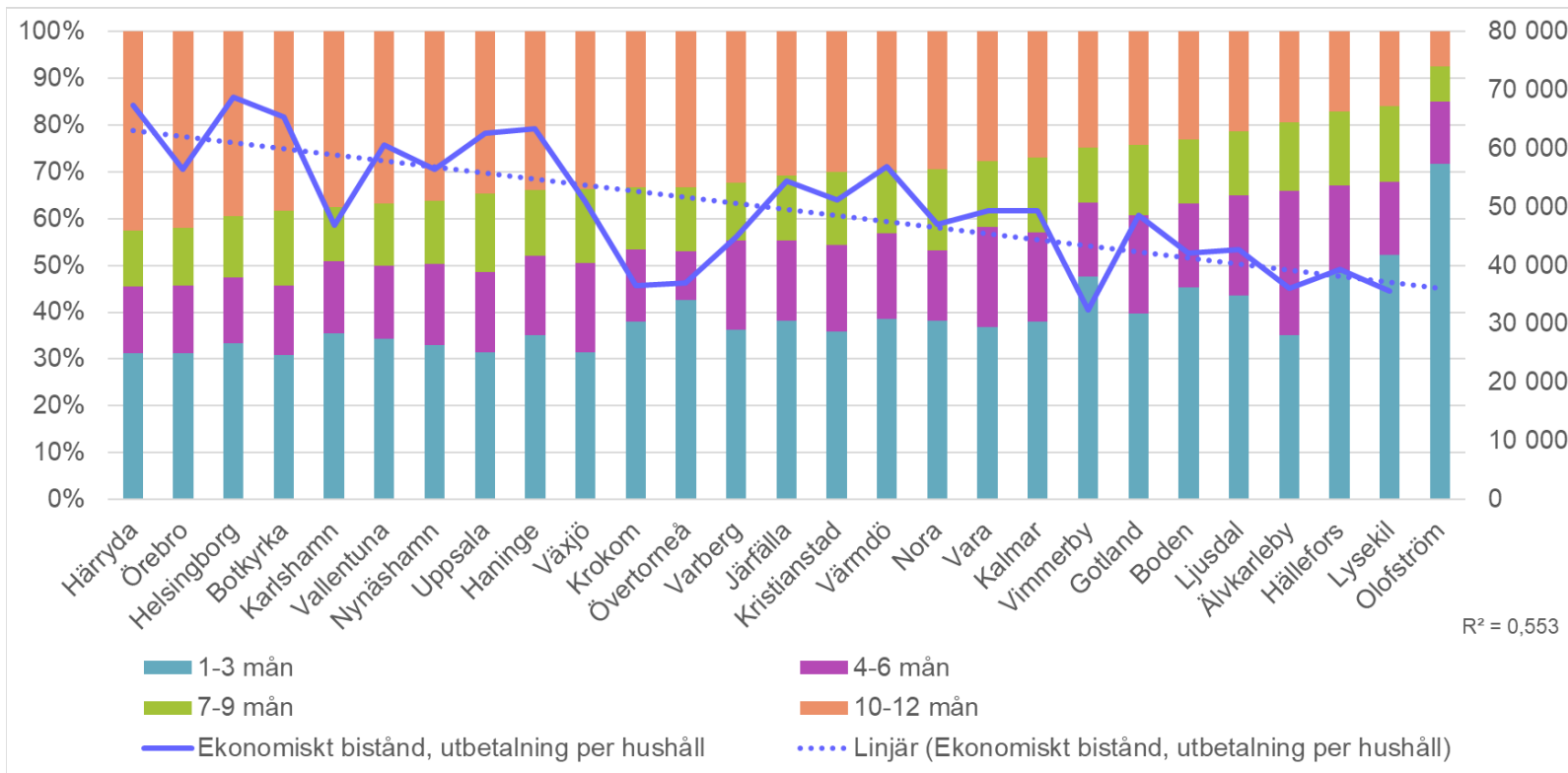
Ekonomiskt bistånd & personalkostnad per hushåll

Ekonomiskt bistånd & personalkostnad per invånare

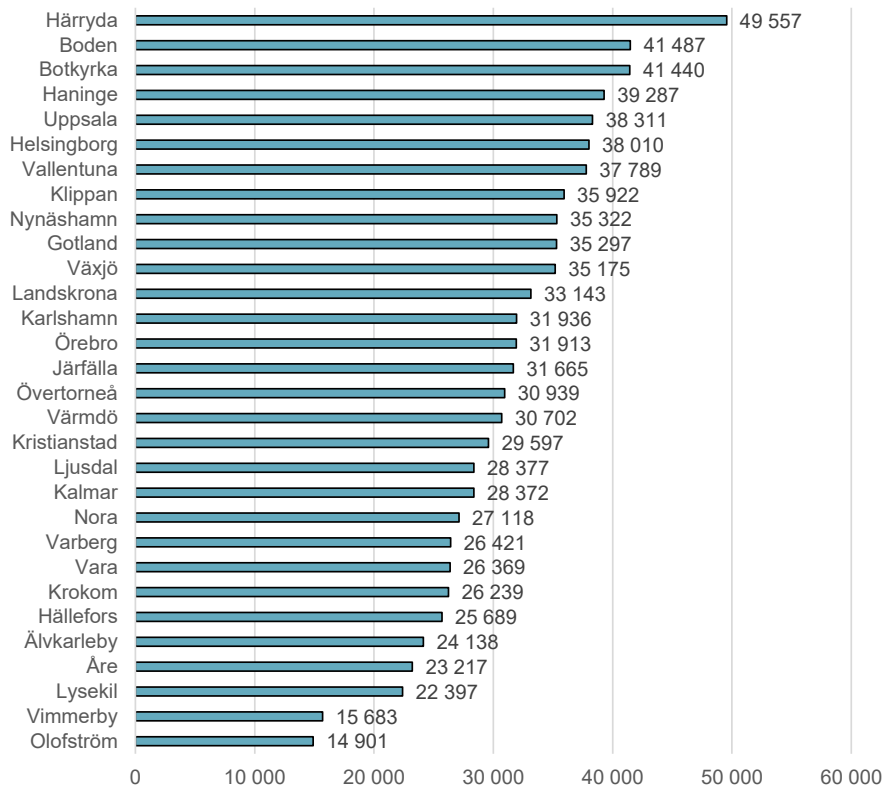
Bidragslängd ekonomiskt bistånd

- 3% lägsta intervallet (1-3 mån), +3 % högsta intervallet (10-12 mån)

Ekonomiskt bistånd medelkostnad och per invånare 20-24 år

Ekonomiskt bistånd, utbetalning per hushåll 20-24 år

Ekonomiskt bistånd, utbetalning per invånare 20-24 år

